

Pensum fagdel

Hansen R. B. (2010). *Arbeidsmiljøkriminalitet: Håndbok i etterforskning og påtalebehandling av brudd på sikkerhetsbestemmelsene i arbeidsmiljøloven* (ØKOKRIMs skriftserie nr. 19). Oslo: Økokrim.

Pensum: 1.1-1.4 (s. 16-24), 1.5-1.8 (s. 28-33), 1.9 (s. 34), 3.1- 3.7 (s. 46-61), 4.1- 4.8 (s. 66-75), 5.1-5.4 (s. 80-84), 5.1.6-5.1.17 (s. 90-107), 5.1.6-5.1.17 (s. 109-107 og s. 109-111), 5.2.1-5.2.5 (s. 113-116), 5.2.6 -5.2.15 (s. 119-124), 5.3.1-5.3.3.2 (s. 128-137)

Høviskeland, H.T., Hansen, R. B. & Holme, J. (2005). *Hva er miljøkriminalitet?: Håndbok i bekjempelse av miljøkriminalitet* (ØKOKRIMs skriftserie nr. 17). Oslo: Økokrim.

Med forbehold om endringer.

Etterforskning av økonomisk kriminalitet – finansiell etterforskning (ETFØ350)

6 studiepoeng

Tradisjonelt arbeid fra politi- og påtalemyndighet, med vekt på oppklaring og straff, er ikke tilstrekkelig for å bekjempe profittmotivert kriminalitet. I tillegg til straff må denne kriminalitet også bekjempes ved at det arbeides med oppsporing og inndragning av utbyttet.

I dette fordypningsemnet tilegner studentene seg innføring i særtrekk ved økonomisk kriminalitet og et overblikk over utfordringer ved finansiell etterforskning og grenseoverskridende kriminalitet.

Læringsutbytte

Kunnskap

Studentene har etter endt emne kunnskap om

- aktuelle lover og regler om økonomisk kriminalitet, inkl skatt- og avgiftslovgivningen
- sentrale deler av inndragningsbestemmelsene
- hva som kjennetegner økonomisk kriminalitet generelt, finansiell etterforskning spesielt
- påtalemessig bevisvurdering og dokumentbevisets betydning
- sentrale samarbeidspartnere
- nasjonalt og internasjonalt politisamarbeid, særskilte etterforskningsmetoder, organisert kriminalitet, ID-kontroll og inndragning (felles målsetting for alle fordypningsområder)

Ferdigheter

Studentene kan etter endt emne

- under veiledning, vurdere, begrunne og anvende de vanligste straffebudene og inndragningsbestemmelsene innenfor området
- under veiledning, vurdere, begrunne og anvende relevante etterforskningsmetoder innen for området

Generell kompetanse

Studentene kan etter endt emne

- bistå i planlegging og gjennomføring av etterforskning av økonomisk kriminalitet, på et kunnskapsbasert grunnlag og i tråd med etiske krav og retningslinjer
- formidle og anvende sentralt fagstoff som teorier, problemstillinger og løsninger både skriftlig og muntlig

Organisering og arbeidsmåter

Det forventes at studentene arbeider ca. 150 timer med fordypningsemnet. I dette inngår undervisning, veiledning og egenstudier. Det legges vekt på studentaktive læringsformer med ansvar for egen og andres læring. Studentene vil i grupper arbeide med ett eller flere case hvor formålet er å bygge opp en økonomisk straffesak med tanke på hovedforhandling i retten.

Det avholdes felles forelesninger for alle fordypningsemnene i første del av perioden. Det kan være lokale variasjoner i gjennomføringen av emneplanen.

Arbeidskrav

- én obligatorisk veiledningstime
- ett skriftlig notat som gir en oversikt over oppgavetema og selvvalgt pensum

Vurdering

Muntlig gruppeeksamen (fremføring) som vurderes i henhold til gradert karakterskala A - F.

Pensum fellesdel

Bjerknes, O. T. & Hoff Johansen, A.K. (2009). *Etterforskningsmetoder: En innføring*. Bergen: Fagbokforlaget
Pensum: Kap. 15 (s. 486-501) (16 s.)

Kompendium

Fahsing, I. A. & Gottschalk, P. (2008). *Kriminelle organisasjoner: Hvordan forstå organisert kriminalitet*. Bergen: Fagbokforlaget.
Pensum: Kap. 2 (s. 49-56 og 59-61) (10 s.)

Gottschalk, P. & Hansen, M.L. (2011). *Etterrettingsprosessen: Fra strategi til implementering*. Oslo: Unipub.
Pensum: Kap. 3 (s. 47-58) (12 s.)

Politiets Utlendingsenhet (2010). *Veileder: Verifiseringsarbeid i identitetssaker – regelverk og metodebruk*. (Rev. utg.). Oslo: Politiets Utlendingsenhet.
Pensum: Kap. 1, 2, 3 og 4 (27 s.), dokumentet er UNNTATT OFFENTLIGHET, jf. Offentleglova §13, jf. politiloven §24, 2. ledd.

Rasch-Olsen, A. (2011). *Politiets bruk av informanter: Et nødvendig onde*. Bergen: Fagbokforlaget.
Pensum: s. (84-102) (18 s.)

Ribe, K. (Red.). (2012). *Veileder til effektiv inndragning* (ØKOKRIMS skriftserie nr. 20). Oslo: Økokrim.
Pensum: Kap. 2 og 3 (18 s.)

Totalt: 101 sider.

Pensum fagdel

Andenæs, J. & Andorsen, K. V. (2008). *Spesiell strafferett og formuesforbrytelsene*. Oslo: Universitetsforlaget.
Pensum: Kap. 47, 49 og 50. Tekst i petit er ikke pensum (38 s.)

Dyrnes, A-M. (2004). *Inndragning: Hva må gjøres?* Oslo: Ciceron Forlag.
Pensum: Kap. 10.6.4-10.6.5. (19 s.)

Heivoll, G. (2012). *Jus for økonomiske og administrative studier* (2. utg.). Oslo: Cappelen Damm akademisk.
Pensum: Kap. 11.2 og 11.4. (10 s.).

Holaker, E. (2009). Straffeloven § 317 - med vekt på grensen mellom primærlovbruddet og selvvaskingshandlingen. *Jussens venner*, 44(6), 334-362.
Noter er ikke pensum. (16 s.).

Ribe, K. (Red.). (2012). *Veileder til effektiv inndragning* (ØKOKRIMS skriftserie nr. 20). Oslo: Økokrim.
Pensum: Kap. 4.1-4.8, 5.3-5.4 og 8 (31 s.)

Riksadvokaten. (2014). *Mål og prioriteringer for straffesakshåndteringen i 2014 – politiet og statsadvokatene*. (Riksadvokatens rundskriv nr. 1/2014). Oslo: Riksadvokaten.
Pensum: s. (7-14) (7 s.)

Totalt: 114 sider.

Med forbehold om endringer.

Etterforskning av vinningskriminalitet (ETFVI350)

6 studiepoeng

I ca. 60 – 70 % av alle lovbrudd som begås betegnes som vinningsrelaterte lovbrudd. Vinningskriminalitet kjennetegner lovbrudd som er begått i den hensikt å skaffe seg selv eller andre uberettiget vinning, for eksempel tyveri, underslag, bedrageri og ran.

Tidligere har vinningskriminalitet i særlig grad vært forbundet med narkotikakriminalitet. I den senere tid har imidlertid globalisering og nedbygging av statsgrenser påvirket dette kriminalitetsbildet. Politiet har måtte forholde seg til et komplekst kriminalitetsbilde som stiller større krav til samarbeid og metode- bruk, og det har vært nødvendig å ta i bruk nye etterforskningsmetoder.

Læringsutbytte

Kunnskap

Studentene har etter endt emne kunnskap om

- aktuelle lover og bestemmelser for de ulike områder
- hva som kjennetegner vinningskriminalitet
- ulike etterforskningsmetoder i bekjempelse av vinningskriminalitet
- vinningskriminalitetens samfunnsmessige skadevirkninger
- bruk av utradisjonelle etterforskningsmetoder som er særlig relevant for denne type kriminalitet
- nasjonalt og internasjonalt politisamarbeid, særskilte etterforskningsmetoder, organisert kriminalitet, ID-kontroll og inndragning (felles målsetting for alle for-dypningsområder)

Ferdigheter

Studentene kan etter endt emne

- vurdere, begrunne og anvende relevante rettsregler i arbeidet mot vinningskriminalitet
- vurdere, begrunne og anvende taktiske og tekniske metoder i etterforskningen

Generell kompetanse

Studentene kan etter endt emne

- kunne gjennomføre etterforskning innen fagområdet
- på et kunnskapsbasert grunnlag formidle utviklings-trekk innen dette saksområdet
- formidle aktuelle etterforskningsmetoder ut fra lovbruddets art.

Organisering og arbeidsmetoder

Det forventes at studentene arbeider ca. 150 timer med fordypningsemnet. I dette inngår undervisning, veiledning og egenstudier. Studentene skal i grupper arbeide med en eller flere konkrete straffesaker. Det legges vekt på studentaktive læringsformer med ansvar for egen og andres læring.

Det avholdes felles forelesninger for alle fordypnings-
emnene i første del av perioden. Det kan være lokale
variasjoner i gjennomføring av emneplanen.

Arbeidskrav

- én obligatorisk veiledningstime
- ett skriftlig notat som gir en oversikt over oppgave-
tema og selvvalgt pensum

Vurdering

Muntlig gruppeeksamen (fremføring) som vurderes i hen-
hold til gradert karakterskala A - F.

Pensum fellesdel

Bjerknes, O. T. & Hoff Johansen, A.K. (2009). *Etterforsknings-
metoder: En innføring*. Bergen: Fagbokforlaget.
Pensum: Kap. 15 (s. 486-501) (16 s.)

Kompendium

Fahsing, I. A. & Gottschalk, P. (2008). *Kriminelle organisa-
sjoner: Hvordan forstå organisert kriminalitet*. Bergen:
Fagbokforlaget.
Pensum: Kap. 2 (s. 49-56 og 59-61) (10 s.)

Gottschalk, P. & Hansen, M.L. (2011). *Etterretningsprosessen:
Fra strategi til implementering*. Oslo: Unipub.
Pensum: Kap. 3 (s. 47-58) (12 s.)

Politiets Utlendingsenhet (2010). *Veileder: Verifiseringsarbeid
i identitetssaker – regelverk og metodebruk*. (Rev. utg.).
Oslo: Politiets Utlendingsenhet.
Pensum: Kap. 1, 2, 3 og 4 (27 s.),
dokumentet er UNNTATT OFFENTLIGHET, jf. Offentleglova
§13, jf. politiloven §24, 2. ledd.

Rasch-Olsen, A. (2011). *Politiets bruk av informanter: Et nød-
vendig onde*. Bergen: Fagbokforlaget.
Pensum: s. (84-102) (18 s.)

Ribe, K. (Red.). (2012). *Veileder til effektiv inndragning
(ØKOKRIMs skriftserie nr. 20)*. Oslo: Økokrim.
Pensum: Kap. 2 og 3 (18 s.)

Totalt: 101 sider.

Pensum fagdel

Dokument 3:6 (2011-2012). *Riksrevisjonens undersøkelse av
politiets arbeid med vinningskriminalitet*.
Oslo: Riksrevisjonen.
Pensum: s. (7-14)

Finansnæringens fellesorganisasjon (2011).
*Forsikringssvindler: Håndbok for jurister og etterforskere
i politietaten*. Oslo: FNO.
Pensum: s. (5-23)

Kripos (2010). *Håndtering av mobile vinningskriminalitet:
Veileder*. Oslo: Kripos.

Kripos (2012). *Trusselvurdering mobile vinningskriminelle*.

Oslo: Kripos.

Pensum: s. (3-10)

Mæland, H. J. (2004). *Innføring i alminnelig strafferett* (3. utg.).

Bergen: Justitan.

Pensum: Kap. 6 (s. 69-89) og 8 (s. 119-142)

Riksadvokaten. (2013). *Mål og prioriteringer for straffesaks-
håndteringen i politiet*.

(Riksadvokatens rundskriv; nr 1). Oslo.

Pensum: s. (7-14)

Med forbehold om endringer.

Etterforskning av narkotikakriminalitet (ETFN350)

6 studiepoeng

Narkotikakriminalitet utgjør en stor del av den organiserte kriminaliteten og fører til sosiale konsekvenser, både for enkeltindivid og samfunnet.

Narkotikakriminalitet representerer sammensatte utfordringer, fra den enkelte narkotikamisbruker til organiserte og internasjonale nettverk som innfører, distribuerer og selger narkotika. Det er internasjonal enighet om at bekjempelse av narkotikaforbrytelser skal følge to hovedstrategier; de skal redusere tilbud av narkotika og samtidig redusere etterspørselen. Dette krever ulike metoder og tilnærminger.

Læringsutbytte

Kunnskap

Studentene har etter endt emne kunnskap om

- narkotikakriminalitetens samfunnsmessige konsekvenser
- aktuelle lover
- hvordan denne type kriminalitet avdekkes og etterforskes
- bruk av utradisjonelle etterforskningsmetoder som er særlig relevant for denne type kriminalitet
- nasjonalt og internasjonalt politisamarbeid, særskilte etterforskningsmetoder, organisert kriminalitet, ID-kontroll og inndragning (felles målsetting for alle fordypningsområder)

Ferdigheter

Studentene kan etter endt emne

- vurdere, begrunne og anvende de vanligste straffebudene innenfor området
- vurdere, begrunne og anvende de relevante etterforskningsmetodene innen for området
- formidle sentralt fagstoff som teorier, problemstillinger og løsninger, både skriftlig og muntlig

Generell kompetanse

Studentene kan etter endt emne

- på et kunnskapsbasert grunnlag planlegge, begrunne og gjennomføre etterforskning innenfor området i tråd med etiske krav og retningslinjer
- formidle sentralt fagstoff som teorier, problemstillinger og løsninger, både skriftlig og muntlig

Organisering og arbeidsmåter

Det forventes at studentene arbeider ca. 150 timer med fordypningsemnet. I dette inngår undervisning, veiledning og egenstudier. Studentene skal arbeide i grupper med en eller flere konkrete straffesaker. Det legges vekt på studentaktive læringsformer med ansvar for egen og andres læring.

Det avholdes felles forelesninger for alle fordypningsemnene i første del av perioden. Det kan være lokale variasjoner i gjennomføringen av emneplanen.

Arbeidskrav

- én obligatorisk veiledningstime
- ett skriftlig notat som gir en oversikt over oppgavetema og selvvalgt pensum

Vurdering

Muntlig gruppeeksamen (fremføring) som vurderes i henhold til gradert karakterskala A - F.

Pensum fellesdel

Bjerknes, O. T. & Hoff Johansen, A.K. (2009). *Etterforskningsmetoder: En innføring*. Bergen: Fagbokforlaget.
Pensum: Kap. 15 (s. 486-501) (16 s.)

Kompendium

Fahsing, I. A. & Gottschalk, P. (2008). *Kriminelle organisasjoner: Hvordan forstå organisert kriminalitet*. Bergen: Fagbokforlaget.
Pensum: Kap. 2 (s. 49-56 og 59-61) (10 s.)

Gottschalk, P. & Hansen, M.L. (2011). *Etterretningsprosessen: Fra strategi til implementering*. Oslo: Unipub.
Pensum: Kap. 3 (s. 47-58) (12 s.)

Politiets Utlendingsenhet (2010). *Veileder: Verifiseringsarbeid i identitetssaker – regelverk og metodebruk*. (Rev. utg.). Oslo: Politiets Utlendingsenhet.
Pensum: Kap. 1, 2, 3 og 4 (27 s.),
dokumentet er UNNTATT OFFENTLIGHET, jf. Offentleglova §13, jf. politiloven §24, 2. ledd.

Rasch-Olsen, A. (2011). *Politiets bruk av informanter: Et nødvendig onde*. Bergen: Fagbokforlaget.
Pensum: s. (84-102) (18 s.)

Ribe, K. (Red.). (2012). *Veileder til effektiv inndragning* (ØKOKRIMs skriftserie nr. 20). Oslo: Økokrim.
Pensum: Kap. 2 og 3 (18 s.)

Totalt: 101 sider.

Pensum fagdel

Holgersson, S. & Knutsson, J. (2011). *Polisens arbete mot narkotika*. Stockholm: Rikspolisstyrelsen.
Pensum: s. (45-86)

Politidirektoratet. (2011). *Politiets bekjempelse av narkotikakriminalitet i perioden 2011-2015*. Oslo: Politidirektoratet.
Pensum: Kap. 2.3, 3 og 5 (Kopieres opp)

Rasch-Olsen, A. (2011). *Politiets bruk av informanter: Et nødvendig onde*. Bergen: Fagbokforlaget.
Pensum: Kap. 2, 4, 5, 10 og 11.

Med forbehold om endringer.

Etterforskning av voldskriminalitet (ETFV0350)

6 studiepoeng

Vold i nære relasjoner, vold mot barn og andre alvorlige voldssaker, er prioriterte saker for politi- og påtalemyndighet. Kriminaliteten rammer en rekke personer, også pårørende og andre som står offeret nær. Politiet skal ha betydelig fokus på fornærmedes ulike behov som følge av voldsutøvelse.

Saker med ukjent gjerningsperson er spesielt krevende å etterforske. Det stilles store krav til organisering og metodebruk, og er dessuten ressurskrevende. Hva som gjøres i initialfasen vil ofte være helt avgjørende for den videre etterforskning.

Læringsutbytte

Kunnskap

Studentene har etter endt emne kunnskap om

- saksområdene: «Vold i nære relasjoner», «Grov vold – ukjent gjerningsperson» og «Vold mot barn»
- aktuelt lovverk
- hvordan denne type kriminalitet avdekkes og etterforskes
- samarbeidspartene og sakkyndige som benyttes i forbindelse med etterforskningen
- nasjonalt og internasjonalt politisamarbeid, særskilte etterforskningsmetoder, organisert kriminalitet, ID-kontroll og inndragning (felles målsetting for alle fordypningsområder)

Ferdigheter

Studentene kan etter endt emne

- vurdere, begrunne og anvende de vanligste straffebudene innenfor de aktuelle saksområdene
- vurdere, begrunne og anvende relevante etterforskningsmetoder innenfor taktisk- og teknisk etterforskning

Generell kompetanse

Studentene kan etter endt emne

- på et kunnskapsbasert og helhetlig grunnlag etterforske vold/grov vold mot annen person, i tråd med etiske krav og retningslinjer
- formidle sentralt fagstoff som teorier, problemstillinger og løsninger både skriftlig og muntlig

Organisering og arbeidsmåter

Det forventes at studentene arbeider ca. 150 timer med fordypningsemnet. I dette inngår undervisning, veiledning og egenstudier. Studentene skal i grupper arbeide med en eller flere konkrete straffesaker. Det legges vekt på studentaktive læringsformer med ansvar for egen og andres læring.

Det avholdes felles forelesninger for alle fordypningsemnene i første del av perioden. Det kan være lokale variasjoner i gjennomføring av emneplanen.

Arbeidskrav

- én obligatorisk veiledningstime
- ett skriftlig notat som inneholder rapporter og illustrasjoner, oversikt over oppgavetema og selvvalgt pensum.

Vurdering

Muntlig gruppeeksamen (fremføring) som vurderes i henhold til gradert karakterskala A - F.

Pensum fellesdel

Bjerknes, O. T. & Hoff Johansen, A.K. (2009).

Etterforskningsmetoder: En innføring. Bergen: Fagbokforlaget.

Pensum: Kap. 15 (s. 486-501) (16 s.)

Kompendium

Fahsing, I. A. & Gottschalk, P. (2008). *Kriminelle organisasjoner: Hvordan forstå organisert kriminalitet.* Bergen: Fagbokforlaget.

Pensum: Kap. 2 (s. 49-56 og 59-61) (10 s.)

Gottschalk, P. & Hansen, M.L. (2011). *Etterrettingsprosessen: Fra strategi til implementering.* Oslo: Unipub.
Pensum: Kap. 3 (s. 47-58) (12 s.)

Politiets Utlendingsenhet (2010). *Veileder: Verifiseringsarbeid i identitetssaker – regelverk og metodebruk.* (Rev. utg.). Oslo: Politiets Utlendingsenhet.
Pensum: Kap. 1, 2, 3 og 4 (27 s.), dokumentet er UNNTATT OFFENTLIGHET, jf. Offentleglova §13, jf. politiloven §24, 2. ledd.

Rasch-Olsen, A. (2011). *Politiets bruk av informanter: Et nødvendig onde.* Bergen: Fagbokforlaget.
Pensum: s. (84-102) (18 s.)

Ribe, K. (Red.). (2012). *Veileder til effektiv inndragning* (ØKOKRIMs skriftserie nr. 20). Oslo: Økokrim.
Pensum: Kap. 2 og 3 (18 s.)

Totalt: 101 sider.

Pensum fagdel

Myklebust, T. & Thomassen, G. (Red.). (2010). *Arbeidsmetoder og metodearbeid i politiet:* Forskningskonferansen 2010 (PHS Forskning, 2010:3). Oslo: Politihøgskolen.
Pensum: s. (49-88) (39 s.)

Politidirektoratet. (2009). *Politiets arbeid med vold i nære relasjoner: En veiledning fra Politidirektoratet.* Oslo: Politidirektoratet.
Pensum: s. (14-30 og 42-64) (36 s.)

Riksadvokaten. (2002). *Etterforskning av drapssaker med ukjent gjerningsmann.* (Riksadvokatens publikasjoner nr. 2/2002). Oslo: Riksadvokaten.
Pensum: s. (61-115 og 127-138) (65 s.)

Riksadvokaten. (2011). *Etterforsningsplikt: Barn og unge under 18 år*. (Riksadvokatens rundskriv; nr 2). Oslo: Riksadvokaten.
Pensum: s. (1-8) (8 s.)

Totalt: 148 sider.

Med forbehold om endringer.

Etterforskning av seksuelle overgrep (ETFS350)

6 studiepoeng

Seksualforbrytelser er prioriterte saker for politi- og påtalemyndighet, også internasjonalt. Kriminaliteten er omfattende og rammer mange. Spesielt utsatt er kvinner, barn og sårbare grupper.

Seksuelle overgrep representerer en stor del av den «skjulte» eller «ikke-anmeldte kriminaliteten» og mørketallene er store. Kriminaliteten er grenseoverskridende. Gjerningspersoner eller ulovlig materiale kan med dagens kommunikasjonsmuligheter lett forflytte seg over landegrensar.

Moderne teknologi, som Internett og mobiltelefoni, gir også overgripere store muligheter til å utveksle informasjon, også ulovlig materiale. Dette stiller store krav til politiets metodebruk og til internasjonalt politisamarbeid.

Læringsutbytte

Kunnskap

Studentene har etter endt emne kunnskap om

- saksområdet «Seksuelle overgrep» saksområdene «Overgrep mot barn» og «Sexturisme»
- aktuelle lover
- kommunikasjon med barn og andre sårbare vitner
- hvordan denne type kriminalitet avdekkes og etterforskes, herunder etterforskning på Internett
- samarbeidspartene og tverretattlig samarbeid
- nasjonalt og internasjonalt politisamarbeid, særskilte etterforskningsmetoder, organisert kriminalitet, ID-kontroll og inndragning (felles målsetting for alle fordypningsområder)

Ferdigheter

Studentene kan etter endt emne

- vurdere, begrunne og anvende de vanligste straffebudene innenfor aktuelle saksområde
- vurdere, begrunne og anvende relevante taktiske og tekniske etterforskningsmetoder innenfor aktuelle saksområde

Generell kompetanse

Studentene kan etter endt emne

- på et kunnskapsbasert grunnlag planlegge, begrunne og gjennomføre etterforskning av seksuelle overgrep, i tråd med etiske krav og retningslinjer

- planlegge, gjennomføre og analysere etterforskning, i tråd med etiske krav og retningslinjer

Organisering og arbeidsmåter

Det forventes at studentene arbeider ca. 150 timer med fordypningsemnet. I dette inngår undervisning, praktiske case, veiledning, og egenstudier. Det skal i grupper arbeides med en eller flere konkrete straffesaker. Det legges vekt på studentaktive læringsformer med ansvar for egen og andres læring.

Det avholdes felles forelesninger for alle fordypningsemnene i første del av perioden. Det kan være lokale variasjoner i gjennomføringen av emneplanen.

Arbeidskrav

- én obligatorisk veiledningstime
- ett skriftlig notat som inneholder rapporter og illustrasjoner, oversikt over oppgavetema og selvvalgt pensum.

Vurdering

Muntlig gruppeeksamen (fremføring) som vurderes i henhold til gradert karakterskala A - F.

Pensum fellestedel

Bjerknes, O. T. & Hoff Johansen, A.K. (2009). *Etterforskningsmetoder: En innføring*. Bergen: Fagbokforlaget.
Pensum: Kap. 15 (s. 486-501) (16 s.)

Kompendium

Fahsing, I. A. & Gottschalk, P. (2008). *Kriminelle organisasjoner: Hvordan forstå organisert kriminalitet*. Bergen: Fagbokforlaget.

Pensum: Kap. 2 (s. 49-56 og 59-61) (10 s.)

Gottschalk, P. & Hansen, M.L. (2011). *Etterretningsprosessen: Fra strategi til implementering*. Oslo: Unipub.

Pensum: Kap. 3 (s. 47-58) (12 s.)

Politiets Utlendingsenhet (2010). *Veileder: Verifiseringsarbeid i identitetssaker – regelverk og metodebruk*. (Rev. utg.).

Oslo: Politiets Utlendingsenhet.

Pensum: Kap. 1, 2, 3 og 4 (27 s.),

dokumentet er UNNTATT OFFENTLIGHET, jf. Offentleglova §13, jf. politiloven §24, 2. ledd.

Rasch-Olsen, A. (2011). *Politiets bruk av informanter: Et nødvendig onde*. Bergen: Fagbokforlaget.

Pensum: s. (84-102) (18 s.)

Ribe, K. (Red.). (2012). *Veileder til effektiv inndragning (ØKOKRIMs skriftserie nr. 20)*. Oslo: Økokrim.

Pensum: Kap. 2 og 3 (18 s.)

Totalt: 101 sider.

Pensum fagdel

Andenæs, J. & Myhrer T.-G. (2009). *Norsk straffeprosess*. Oslo: Universitetsforlaget.

Pensum: Kap. 21, 23 (s. 175-178 og 183-191) og 33 (s. 267-273) (29 s.)

Granhag, P. A. & Christianson, S.-Å. (Red.). (2008). *Handbok i rättspsykologi*. Stockholm: Liber.

Pensum: Kap. 9 (s. 175-196), 15 (s. 291-301) og 16 (s. 314-317) (34 s.)

Haugland, G.N. (2011). Ingen penis – ingen skade? Når kvinner begår seksuelle overgrep. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*, 48(6), 522-528.

Hentet fra: http://www.psykologtidsskriftet.no/?seks_id=144379&a=2 (11 s.)

Hazelwood, R. R. & Burgess, A. W. (2001). The behavioral-oriented interview of rape victims: The Key to profiling. I R.R Hazelwood & A.W. Burgess (Red.), *Practical aspects of rape investigation: A multidisciplinary approach* (3. utg.). (s. 115-130). Boca Raton: CRC Press.

Pensum: Kap. 7, oversatt av Knut Sturidsson med tittel Beteendeorientert forhør av våldtäktsoffer. (8 s.)

Justis- og beredskapsdepartementet. (2012). *Handlingsplan mot voldtekt 2012-2014*. Oslo: Justis- og beredskapsdepartementet. Hentet fra: http://www.regjeringen.no/upload/JD/Dokumenter/Planer/Handlingsplan_mot_voldtekt_2012-2014.pdf

Pensum: (28 s.)

Riksadvokaten. (2008). *Brev om ikrafttredelse av lovendringer for å styrke fornærmedes og etterlattes stilling i straffeprosessen av 23.05.2008*. (8 s.)

Ørn, M. (Red.). (2009). *Seksuelle overgrep - etterforskning og informasjonsutveksling: En evaluering av politiets etterforskning og informasjonsutveksling i saker som gjelder seksuelle overgrep mot barn, begått av omreisende overgripere*. Oslo: Arbeidsgruppe av 29. januar 2009; [Riksadvokaten].

Pensum: Kap. 3 (s. 21-31) og 4 (s. 38-51) (23 s.)

Totalt: 141 sider

Med forbehold om endringer.

Etterforskning av trafikksaker (ETFT350)

6 studiepoeng

Trafikkulykker er et av våre store folkehelseproblemer. I følge statistikk over politirapporterte vegtrafikkulykker skades ca. 10 000 personer i trafikken hvert år. Hvert år dør mellom 200 – 250 mennesker i trafikken. Politiet har et spesielt ansvar for etterforskning av alvorlige trafikkulykker. Det stilles store krav til politiets etterforskning og hvilke metoder som legges til grunn.

For å kunne klarlegge årsaksforhold ved trafikkulykker, er det viktig at politiet har foretatt nødvendig sporsikring på ulykkesstedet, gjennomført nødvendige avhør og etterfulgt de lover og forskrifter som regulerer trafikale forhold.

Læringsutbytte

Kunnskap

Studentene har etter endt emne kunnskap om

- aktuelle lover og forskrifter som regulerer vegtrafikken
- vegtrafikkulykker og risiko, nært knyttet opp til ovennevnte regelverk
- aktuelle etterforskningsmetoder i trafikksaker
- aktuelle samarbeidspartnere i etterforskningsøyemed
- forholdet mellom vegtrafikkloven § 3 og straffeloven §§ 238 og 239
- nasjonalt og internasjonalt politisamarbeid, særskilte etterforskningsmetoder, organisert kriminalitet, ID-kontroll og inndragning (felles målsetting for alle fordypningsområder)

Ferdigheter

Studentene kan etter endt emne

- vurdere, begrunne og anvende de vanligste lover og bestemmelser som regulerer trafikale forhold og som kommer til anvendelse ved trafikkulykker
- vurdere, begrunne og anvende relevante etterforskningsmetoder som vedrører trafikkulykker
- vurdere, begrunne og anvende teknisk sporsikring på ulykkesstedet

Generell kompetanse

Studentene kan etter endt emne

- på et kunnskapsbasert og helhetlig grunnlag etterforske trafikkulykker
- ivareta teknisk bevissikring på ulykkesstedet i etterforskerøyemed
- ivareta etterforskning av trafikksaker i samarbeid med andre aktuelle samarbeidspartnere
- formidle de ulike reaksjonsformer som oppstilles i vegtrafikkloven

Organisering og arbeidsmetoder

Det forventes at studentene arbeider ca. 150 timer med fordypningsemnet. I dette emnet inngår undervisning, veiledning og egenstudier. Studentene skal i grupper arbeide med en, eller flere konkrete trafikksaker. Det legges vekt på studentaktive læringsformer hvor studentene tar ansvar for egen og andres læring.

Det avholdes felles forelesninger for alle fordypningsemnene i første del av perioden. Det kan være lokale variasjoner i gjennomføringen av emneplanen.

Arbeidskrav

- en obligatorisk veiledningstime
- et skriftlig notat som gir oversikt over oppgavetema og selvvalgt pensum

Vurdering

Muntlig gruppeeksamen (fremføring) som vurderes i henhold til gradert karakterskala A - F.

Pensum fellesdel

Bjerknes, O. T. & Hoff Johansen, A.K. (2009). *Etterforskningsmetoder: En innføring*. Bergen: Fagbokforlaget.
Pensum: Kap. 15 (s. 486-501) (16 s.)

Kompendium

Fahsing, I. A. & Gottschalk, P. (2008). *Kriminelle organisasjoner: Hvordan forstå organisert kriminalitet*. Bergen: Fagbokforlaget.
Pensum: Kap. 2 (s. 49-56 og 59-61) (10 s.)

Gottschalk, P. & Hansen, M.L. (2011). *Etterretningsprosessen: Fra strategi til implementering*. Oslo: Unipub.
Pensum: Kap. 3 (s. 47-58) (12 s.)

Politiets Utlendingsenhet (2010). *Veileder: Verifiseringsarbeid i identitetssaker – regelverk og metodebruk*. (Rev. utg.). Oslo: Politiets Utlendingsenhet.
Pensum: Kap. 1, 2, 3 og 4 (27 s.), dokumentet er UNNTATT OFFENTLIGHET, jf. Offentleglova §13, jf. politiloven §24, 2. ledd.

Rasch-Olsen, A. (2011). *Politiets bruk av informanter: Et nødvendig onde*. Bergen: Fagbokforlaget.
Pensum: s. (84-102) (18 s.)

Ribe, K. (Red.). (2012). *Veileder til effektiv inndragning* (ØKOKRIMs skriftserie nr. 20). Oslo: Økokrim.
Pensum: Kap. 2 og 3 (18 s.)

Totalt: 101 sider.

Pensum fagdel

Hamremoens, E. (Red.). (2012). *Kriminalteknikk: Første enhet på åstedet*. Oslo: Gyldendal Juridisk.

Pensum: s. (260-268) (9 s.)

Engstrøm, B & Haraldsen, H.I. (2012). *Vegtrafikkloven og trafikkreglene: Med kommentarer* (5. rev. utg.). Oslo: Universitetsforlaget.

Pensum: s. 51-97 (vgtl § 3), s 111-120 (§6, 1. og 2. ledd), s. 171-185 (§ 12), s. 219-230 (§ 17, 2. ledd), s. 244-250 (§ 20), s. 251-281 (§§ 21 og 22) (116 s.)

Matningsdal, M. (2010). *Norsk spesiell strafferett*. Oslo: Fagbokforlaget.

Pensum: Kap. 12 (11 s.)

Totalt 136 sider.

Med forbehold om endringer.

Elektroniske spor (ETFE350)

6 studiepoeng

Kriminell virksomhet, hvor IKT-teknologi benyttes, er i betydelig vekst. Det gjelder både nye kriminalitetsformer og tradisjonell kriminalitet. Eksempler er bruk av digitale medier og kommunikasjonsutstyr i forbindelse med narkotikahandel, seksuelle overgrep, trusler og forfølgelse, seksuelle overgrep, handel med kvinner og barn og økonomisk kriminalitet.

Elektroniske spor har tradisjonelt vært forbundet med datakriminalitet. Bildet har endret seg og i dag er elektroniske spor relevant i de fleste sakstyper. Det øker behovet for kompetanse på alle trinn i straffesaksbehandlingen, herunder straksetterforskning. Digitalisert informasjon er meget sårbar og stiller store krav til sikker håndtering, analyse og rapportering.

Læringsutbytte

Kunnskap

Studentene har etter endt emne kunnskap om

- krav til dataverktøy som benyttes til sikring av elektroniske spor
- aktuelle lover som vedrører innhenting av elektroniske spor, herunder sporsikring som går over landegrenser
- krav til dokumentasjon og behandling av elektroniske spor
- aktuelle samarbeidspartnere
- ransaking av åsted hvor elektroniske spor skal sikres
- nasjonalt og internasjonalt politisamarbeid, særskilte etterforskningsmetoder, organisert kriminalitet, ID-kontroll og inndragning (felles målsetting for alle fordypningsområder)

Ferdigheter

Studentene kan etter endt emne

- gjenkjenne enheter som kan inneholde elektroniske spor
- sikre data fra lagringsmedier
- foreta enkel analyse av sikrede data
- sikre informasjon fra Internett, herunder filmer fra Youtube og lignende sosiale medier
- sikre og foreta enkle analyser av små håndholdte enheter, herunder mobiltelefoner og GPS'er
- kvalitetssikre funn før disse presenteres som bevis for retten
- respektere sårbarheten hos elektroniske komponenter og behandle disse slik at ingen spor går tapt

Generell kompetanse

Studentene kan etter endt emne

- på et kunnskapsbasert grunnlag planlegge, begrunne og gjennomføre etterforskning av mindre avanserte elektroniske spor i straffesaker i tråd med etiske krav og retningslinjer
- formidle sentralt fagstoff som teorier, problemstillinger og løsninger, både skriftlig og muntlig

Organisering og arbeidsmetoder

Det forventes at studentene arbeider ca. 150 timer med fordypningsemnet. I dette emnet inngår undervisning, veiledning og egenstudier. Studentene skal i grupper arbeide med en, eller flere konkrete straffesaker. Det legges vekt på studentaktive læringsformer med ansvar for egen og andres læring.

Det avholdes felles forelesninger for alle fordypnings-
emnene i første del av perioden. Det kan være lokale variasjoner i gjennomføringen av emneplanen.

Arbeidskrav

- en obligatorisk veiledningstime
- et skriftlig notat som gir oversikt over oppgavetema og selvvalgt pensum

Vurdering

Muntlig gruppeeksamen (fremføring) som vurderes i henhold til gradert karakterskala A - F.

Pensum fellesdel

Bjerknes, O. T. & Hoff Johansen, A.K. (2009). *Etterforskningsmetoder: En innføring*. Bergen: Fagbokforlaget.

Pensum: Kap. 15 (s. 486-501) (16 s.)

Kompendium

Fahsing, I. A. & Gottschalk, P. (2008). *Kriminelle organisasjoner: Hvordan forstå organisert kriminalitet*. Bergen: Fagbokforlaget.

Pensum: Kap. 2 (s. 49-56 og 59-61) (10 s.)

Gottschalk, P. & Hansen, M.L. (2011). *Etterrettingsprosessen: Fra strategi til implementering*. Oslo: Unipub.

Pensum: Kap. 3 (s. 47-58) (12 s.)

Politiets Utlendingsenhet (2010). *Veileder: Verifiseringsarbeid i identitetssaker – regelverk og metodebruk*. (Rev. utg.). Oslo: Politiets Utlendingsenhet.

Pensum: Kap. 1, 2, 3 og 4 (27 s.),

dokumentet er UNNTATT OFFENTLIGHET, jf. Offentleglova §13, jf. politiloven §24, 2. ledd.

Rasch-Olsen, A. (2011). *Politiets bruk av informanter: Et nødvendig onde*. Bergen: Fagbokforlaget.

Pensum: s. (84-102) (18 s.)

Ribe, K. (Red.). (2012). *Veileder til effektiv inndragning* (ØKOKRIMs skriftserie nr. 20). Oslo: Økokrim.

Pensum: Kap. 2 og 3 (18 s.)

Totalt: 101 sider.

Operativ kriminalanalyse (ETFK350)

6 studiepoeng

Analytisk forståelse og ferdigheter i analyse, blir stadig viktigere for dagens og morgendagens etterforskere og etterforskningsledere. I operativ kriminalanalyse benyttes metoder og teknikker som kan være vesentlige for etterforskning av saker med stor informasjonsmengde.

I analysearbeid blir informasjonen strukturert, analysert og visualisert for å identifisere forbindelser og hendelser som kan danne spesielle mønstre. Politiet kan benytte innsamlet elektronisk informasjon for å kontrollere vitneforklaringer, stadfeste tidspunkter eller stedsplassere vitner. Analysearbeidet vil også kunne avdekke mangler og uoverensstemmelser i informasjonen. Målet med operativ kriminalanalyse er å utvikle hypoteser (begrunnede slutninger) for å oppnå målrettet og styrt informasjonsinnhenting.

Læringsutbytte

Kunnskap

Studentene har etter endt emne kunnskap om

- aktuelle lover
- ransaking og utlevering av beslag, særlig knyttet til elektronisk informasjon
- hvordan analyse kan benyttes i etterforskning med omfattende informasjonstilfang
- analyseverktøy og metoder for analyse
- kognitive og metodiske begrensninger som kan medføre feil
- visualisering og presentasjon av analysert materiale

- nasjonalt og internasjonalt politisamarbeid, særskilte etterforskningsmetoder, organisert kriminalitet, ID-kontroll og inndragning (felles målsetting for alle fordypningsområder)

Ferdigheter

Studentene kan etter endt emne

- kritisk vurdere informasjonskilders pålitelighet
- anvende enklere analyseverktøy og metoder
- gjennomføre analyse av saker med omfattende informasjonstilfang
- visualisere hendelsesforløp, forbindelser og annen relevant saksinformasjon

Generell kompetanse

Studentene kan etter endt emne

- se muligheter og begrensinger i bruk av operativ kriminalanalyse
- anvende analytisk tenkning
- videreutvikle egen kompetanse til å avdekke, samle, vurdere, bearbeide og utarbeide hypoteser med slutninger og formidleresultater
- formidle sentralt fagstoff som teorier, problemstillinger og løsninger både skriftlig og muntlig

Organisering og arbeidsmåter

Det forventes at studentene arbeider ca. 150 timer med fordypningsemnet. I dette inngår undervisning, praktiske case, veiledning, og egenstudier. Det legges vekt på studentaktive læringsformer med ansvar for egen og andres læring.

Arbeidskrav

- én obligatorisk veiledningstime
- ett skriftlig/praktisk arbeid innen kriminalanalyse, som bygger på gyldig teori fra obligatorisk og selvvalgt pensum

Vurdering

Muntlig gruppeeksamen (fremføring) som vurderes i henhold til gradert karakterskala A - F.

Pensum fellesdel

Bjerknes, O. T. & Hoff Johansen, A.K. (2009). *Etterforskningsmetoder: En innføring*. Bergen: Fagbokforlaget.
Pensum: Kap. 15 (s. 486-501) (16 s.)

Kompendium:

Fahsing, I. A. & Gottschalk, P. (2008). *Kriminelle organisasjoner: Hvordan forstå organisert kriminalitet*. Bergen: Fagbokforlaget.
Pensum: Kap. 2 (s. 49-56 og 59-61) (10 s.)

Gottschalk, P. & Hansen, M.L. (2011). *Etterretningsprosessen: Fra strategi til implementering*. Oslo: Unipub.
Pensum: Kap. 3 (s. 47-58) (12 s.)

Politiets Utlendingsenhet (2010). *Veileder: Verifiseringsarbeid i identitetssaker – regelverk og metodebruk*. (Rev. utg.). Oslo: Politiets Utlendingsenhet.
Pensum: Kap. 1, 2, 3 og 4 (27 s.), dokumentet er UNNTATT OFFENTLIGHET, jf. Offentleglova §13, jf. politiloven §24, 2. ledd.

Rasch-Olsen, A. (2011). *Politiets bruk av informanter: Et nødvendig onde*. Bergen: Fagbokforlaget.
Pensum: s. (84-102) (18 s.)

Ribe, K. (Red.). (2012). *Veileder til effektiv inndragning* (ØKOKRIMs skriftserie nr. 20). Oslo: Økokrim.
Pensum: Kap. 2 og 3 (18 s.)

Totalt: 101 sider.

Pensum fagdel

Anacapa Sciences. (1971). *Analytical training: Investigative methods*. Santa Barbara: Anacapa Sciences.

Kursprogram (ca. 150 s.)

Dette er selve kursmaterialet. Fås kjøpt på depotet/utdelt ved kursstart.

Med forbehold om endringer.

POLITIHØGSKOLEN